

Boendets betydelse för konsumtion och nyttjande av sjukvård bland gamla i kommunal vård och omsorg - En ekonomisk analys av fyra skånska kommuner

Alexander Dozet, Ingalill Rahm Hallberg, Kristian Bolin

Bakgrund

Denna studie behandlar de gamla i kommunal vård och omsorg. Två typer av boenden studeras - ordinärt boende och särskilt boende. Det finns studier som har visat på att gamla i ordinära boenden konsumerar mer slutenvård jämfört med patienter i särskilda boenden. Vidare har Socialstyrelsen konstaterat att de särskilda boendena har minskat med 10 % mellan 2000 och 2004. Skulle denna utveckling fortsätta samtidigt som det visar sig riktigt att konsumtionen av sjukvård ökar i ett ordinärt boende, så kan detta ställa ökade krav på sjukvårdshuvudmännen att tillgodose de äldres behov av sjukvård.

Syfte

Syftet med studien är att specifikt studera boendeformens betydelse för (1) att man söker hälso- och sjukvård och (2) för mängden sjukvård som nyttjas, mätt i kronor.

Metod

Till denna studie användes data från den longitudinella databasen GÅS (Gott Åldrande i Skåne). Antalet individer i studien uppgick till 1416 fördelat på fyra kommuner (Eslöv, Hässleholm, Osby och Ystad) och på 30 % män och 70 % kvinnor. En bivariat probit modell användes för att skatta sannolikheten för att söka medicinsk vård och en linjär regression gjordes för att skatta mängden medicinsk vård.

Resultat

I studien finner vi stöd för att de gamla i särskilt boende (1) har lägre grad av sannolikheten för att söka hälso- och sjukvård, både somatisk specialistvård och primärvård, jämfört med dem i ordinärt boende, (2) har högre sannolikhet för att bara nyttja primärvård och (3) har lägre kostnad av sjukhusvård. Detta pekar på att gamla i särskilda boenden har en lägre total kostnad för hälso- och sjukvård, jämfört med dem som bor i ordinärt boende.